

Prutter

Af Mette Hegnhøj Mortensen

Kender du det? Man kan bruge uendelig energi på at styre udenom det, børnene er optagede af.

Tag nu prutter.

Der kommer en periode i de fleste børnehavebørns liv, hvor prutter bare er noget af det mest interessante og fascinerende.

Alt bliver til prutte-det-ene og prutte-det-andet.

Og det gør dem ikke mindre spændende, at vi voksne prøver at nedtone børnenes interesse for prutterne.

Tværtimod.

Så hvorfor ikke vælge den modsatte strategi og simpelthen give prutterne opmærksomhed?

Den der fisen lugte kan...

Tænk engang at man med sin krop kan frembringe lyde og lugte, som på sekundet kan få andre mennesker til at bryde ud i latter eller udvandre fra lokalet.

Bruger du børnenes umiddelbare interesse for prutterne som afsæt for at undersøge og lære om kroppens funktioner, vil du opleve, at der kan være masser af læring forbundet med at opholde sig lidt ved det kropslige fænomen *at slå en prut*.

Pruttologi

Start med at trække i de til lejligheden lortebrune laboratoriekittler og udråb hinanden til pruttologiens Einsteins. Sæt gang i en lavine af undringer og find på en masse spørgsmål om prutter, som I vil undersøge:

- Hvorfor prutter vi?
- Hvor forskelligt kan prutter lugte?
- Lugter forskellige menneskers prutter ens?
- Lugter prutten af det man spiste i går?
- Kan man smage en prut?
- Hvor forskelligt kan prutter lyde?
- Hvorfor lyder nogen prutter af mere, end de lugter af?
- Findes der grønne prutter?
- Hvorfor kan man sætte ild til en prut?
- Hvordan føles det at holde på en prut?

Lyden af luft

I kan finde svar på mange måder. Hav en båndoptager parat i en uges tid og optag alle de prutter, der kan klemmes ud. Efterfølgende kan I more jer med at lytte til dem og klassificere dem i forskellige kategorier, som I sammen finder på. Det gælder om at være opfindsomme og lytte godt efter, om prutten er en troldeprut, en mormorprut, børneprut, gul prut eller ligefrem en pædagogprut. Måske kan man kåre ugens prut eller udpege sin egen yndlingsprut. Sådan en pruttесamling vil uden tvivl blive en populær måde at arbejde med kropsbevidsthed på.

Lån en læge

Måske kender I en rar læge eller medicinstuderende, som har lyst til at komme på besøg i børnehaven og fortælle om fordøjelsessystemet, og hvordan prutter bliver til.

Børnene kan forberede spørgsmål, og I kan evt. optage det, lægen fortæller, så I kan høre det flere gange. Det kan sagtens blive til en rigtig god historie, som tåler mange gentagelser.

Tarmslanger og prutteteknologi

I kan også kigge i et anatomiatlas og se tegninger af kroppens anatomi og indre organer. Måske kan I tegne jeres egne variationer over fordøjelsessystemet. Det kan nemt blive skitser til en ny prutteteknologi.

Eller I kan sy en tarmslange af stof, som er ligeså lang som et børnehavebarns tarmsystem. Det vækker altid stor overraskelse at se tarmlængden "rullet ud".

Her må ikke pruttes

Det kulturelle prutteaspekt er også relevant at beskæftige sig med sammen med børnene.

Tal f.eks. om:

- Hvor må man prutte, og hvor må man ikke?
- Hvornår er det pinligt at slå en prut?
- Hvor er det sejt?
- Er der andre steder, hvor det at prutte betyder noget andet?

Hvad numsen siger...

Her kan I f.eks. læse Kim Fupz Aakesons novelle "Derfor prutter man" fra Sallies historier. Den kan også lånes som tegnefilm på biblioteket. Her får I en anderledes fortælling om, hvorfor man prutter. Det kan være godt at kombinere den naturvidenskabelige og systematiske søgen efter eksakte svar med en mere fabulerende fantasien over prutterne, så børnene også opmuntres til at opfinde originale svar og sammenhænge. Det er en god evne at turde tænke udenom de gængse forklaringer og finde på en god historie.

De lattermilde hjemmestrikkede

Og glem ikke latteren.

Prutters evne til at udløse forundring og latter bør ikke overses.

Hvis I får skabt en god stemning, kan selv det mest forsigtige skind måske få lyst til at give sit bidrag til pruttесamlingen.

Kaj og Andreas "Prutte-bøvs" kan være god inspiration til en leg, hvor det gælder om at kreere forskellige pruttelyde lavet med alt andet end numsen.

Dumme pruttelillebror

Kaj og Andreas "Prutte-bøvs" sang kan også lægge op til en snak om, at der er nogen ting, man opmuntres til og får ros for, når man er lille, men som man lige pludselig ikke længere må og måske ligefrem får skæld ud for, når man bliver lidt ældre.

Børnehavebørn med mindre søskende kan med garanti komme med mange konkrete eksempler herpå, fordi netop det kulturelle fænomen, som bliver helt konkret i "Prutte-bøvs" sangen, er en kropslig erfaring, som kan fyre op under søskendejalousien. På den måde kan Kaj og Andrea blive en god anledning til at sætte ord på erfaringer og følelser, der er knyttet til kroppen.

Variationer

På samme måde som ovenfor skitseret, kan I vælge bøvser, hikke, nys og andre kropslige fænomener som tema.

Det smarte ved at lave et tema om prutter eller andet, der i forvejen optager børnene, er, at du automatisk fanger børnenes opmærksomhed samtidig med, at de får brændt en stor portion prutteenergi af.

Prutterne kan være et oplagt temaarbejde, hvis der er gået lige lovlig meget prut i den i børnehaven.